

21. ožujak 2018. ~ 55. *Goranovo proljeće* i Domagoj Obadić

Iako pogled kroz prozor i zimska idila ne govore u prilog tome, proljeće je upravo počelo. Unatoč tome, 21. ožujka doista je poseban dan. UNESCO je 1999. godine upravo taj dan proglasio *Svjetskim danom poezije i time istaknuo potrebu poticanja pjesničkih nastojanja*. Istoga je dana, no mnogo ranije, 1913. godine, rođen Ivan Goran Kovačić, hrvatski pjesnik, pripovjedač, esejist, kritičar, novinar. Njemu u čast već se nekoliko desetljeća odvija pjesnička manifestacija *Goranovo proljeće* na kojoj se dodjeljuju nagrade *Goranov vijenac* i *Goran* za mlade pjesnike te nagrade za učenike osnovnih i srednjih škola za literarne radove. **Na ovogodišnji Natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola *Goranovo proljeće* 2018. prijavljen je i Domagoj Obadić, učenik 4. razreda Prirodoslovne gimnazije.** Prema kriterijima natječaja trebalo je poslati desetak pjesama, stručno povjerenstvo škole u sastavu: knjižničarka Ivana Štimec-Sajko, te profesorice hrvatskoga jezika Sanja Denžić i Maja Frančić, odabrale su sedamnaest Domagojevih pjesama. Među nevelikim brojem natjecatelja odlučivale su nijanse pa je Domagoju nagrada izmakla za dlaku, no njegov je pjesnički rukopis dobio pohvale. Čestitke Domagoju upućujemo i mi, a vama, dragi čitatelji, u prilogu ostavljamo nekoliko pjesama pa stoga uživajte u Obadićevoj poeziji!

Knjižničarka: Ivana Štimec-Sajko, dipl. bibl.

NATJEČAJ ZA MLADE PJESNIKE osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske

GORANOVO PROLJEĆE

šk. god. 2017./2018.

DOMAGOJ OBADIĆ

Ljudi

čar ljudskog uma
jest
mjerljivost stranog
u prisustvu drugačijeg

PULIS ET UBRA SUMUS

ništa smo no prašina i sjena
ništa no dusi truloga života
ništa no blato sa istima u kog' nas se spušta
ništa no kosti za nama ostanu
ništa no dodirom sa ploče obrisana kreda
i privid slobode; naše sveto nasljedstvo

ništa smo no plakat poderan na vjetru
ništa no suhi list otpao u parku
ništa no šum u prolazu nad morem
ništa no val oceana što udara o kamen
ništa no stih u biblijskoj pjesmi o slavi bogova
i ništa no vjera; naše nadahnjujuće nasljedstvo

ništa dok majeutički ne postanemo sve
ne prihvatimo pruženo i od njeg' izgradimo carstvo ideja
postanemo svijet, dio svemirskog lica, dio čajanke ludih stranaca

da završimo kao opomena za potencijalne
kao blato za skulpturu vlastitih potraga
kao brazda na ploči oderanoj šilom
kao bura koja mrvči i tjera strah na zube
kao val što grčkim stilom kleše stijene

da ne završimo prije nego otkrijemo, i zapazimo, i shvatimo, i volimo
ne privid, ne ludost, ne prazan hod
nego istina, slobodu
nego istina, vjeru
ništa smo... no prašina i sjena

Noć bez sna u pozadini

plave sjene na prozoru poput kiše njišu se,
na petama...
na crnim petama svojih crnih cipela,
u romantičarskim odjelima,
s visokim, cilindrom urešenim, ljubičastim trakom
sa štapom u ruci, kog vrte na taktove sola trube u baru

.....
tu je i kontrabas, pa bubnjevi, i klavir
a tek dama u širokoj haljini paletnih boja
i svi oni plešu, svoj ples od surealnosti
dok se vrijeme prelijeva iz čaše u bocu, za Šankom, pred Šankerom
pred ravnateljem Sata

.....
na dam bambam u ritmu udaraca usporenog loma; okreću glavu
tronoge stolice, neki sjede u njima
u smeđem sakou, pred žutim tapetama s irisima u beskonačnom cvatu;
njiše se King prema osmjehu na licu
i crveni ruž na njegovom obrazu, od potpunog stranca pored slike
starog Milesa dobiven
i gin koji teče, kraj crnog vina iz drvenih bačvi,
pa kako da danas ovaj pjesnik zaspri?

.....
opijena tišina prožeta jazzom: Kafkinom sjenom, Hamletovim dvorom
odjeci sanjivih očiju i jeka u treptaju
razriješene da smiruju, uz slučajne rime, uz valove šuma
dodirnut sam bojom, svakom upijenom toplinom,
osjetom jata u godini Zmaja

.....
obliven sam
sve se to stapa
prepušten sam
sve, oh, sve ima smisla, sada pred osmjehom
sada u izdahu
kako da noćas, nakon ovog, zaspim?

točka; zarez

nema, ni što velim, toga u priručnicima...
nema, ni što kažem, tog zapisano u zvijezdama...

misao moja ili san; sasvim je za sebe,
ne diše za drugoga i nije tu da ga obuhvati,
ona postoji na bijelim vrhovima, reflektivnog i kontemplativnog,
ne sadrži pravila, ne daje jasne smjernice,
nije ustaljena, utvrđena metodom i praksom.

misao moja ili san; raste s riječi, i dušom, i misli
sa mišlju drugoga i u mislima drugoga,
odabranog od vremena prije i odabranog od vremena sada,
ne od mene...
već od božica iz Delfa, od proroka Smisla, od bradatih Kipova

kroz satiru - da gledaju...
kroz jeftinu parodiju i besplatnu pornografiju,
kroz primitivni humor, „ljubiće“ za plažu i zapadnjačku farsu - da gledaju...
ne poznaju Panteon, ostavštine velikih, iz kog da piju i uzimaju da oblikuju svoje;
ne žude za medom koji teče iz *Poetike*, slatkim kruhom *Divnoga novog svijeta*,
Zabilješkama koje za sobom ostavljaju nakon *Zločina i kazne*, dok sjede na *Stolicama* apsurdna, krvi i blata,
glazbe, proroštva, afekata i iščekivanja
ta...Što nam je dakle činiti?

ništa?!
prosvjetljenje?!

možda potpuna indiferentnost,
možda i mali strah,
možda užitak u moći ili naslada nad tupim pogledom,
ovisi o tebi, koji znaš gdje staviti **točku; zarez** ili
zašto je ona tamo... gdje jest
ta ... **točka; zarez**...

O crnom leptiru

znoj mi s čela lije poput rastaljenog čelika u žaru podnevnog sunca
čemer i smrad kaljužave sjete
rika nemirnih palminih zraka izrezanih u ritmu dva - tri cvrčka

sjedim bos, dok voda mi dodiruje izbrazdana stopala,
sjedim bos u polomljenoj stvarnosti, sa sobom,
sasvim sa sobom

zatvaram oči i prstima prelazim preko lica, osjećam svaku kap što je
donosi vjetar, svako zrno soli s mojih kapaka;
tihi odjeci života u borbi s tragovima suza,
u dvoboju sa ispucalim usnama

nepodnošljivi dodiri vode, ti razorni osjećaji lakoće u potpuno praznom prostoru,
u potpuno mirnim dimenzijama koje se stapaju;
lebdim i čekam poput crnog leptira
lebdim i gledam, da me ne uhvati glad za boli

uhvati me za rukav... i odvući me...
odvući me za crnim leptirom.

Onako, usput – tebi!

u svijetu sivog i divljačkog, ja još hodam kao bog,

u malko poderanim cipelama i prljavoj košulji
neobrijan, opijen i zaljubljen...
ako je on bio ovdje da nas odriješi grijeha
ja sam ovdje da vas razorim, ono sada, ljudski rod.

sjela je nasuprot meni - s desne strane fontane;
prekrasna je: oči, lice, noge i sve...
Uvreda!
dovoljno je pametna da primijeti kako je gledam
dovoljno da je zamislim u igri, u glavnoj ulozi
oni su mi se smijali, kad sam pijan ležao na travi
gledao i divio se zvijezdama i svemu divnom
Sramota!
gledali su me s platforma koje su držali njihovi pretci
mojih nije bilo; ja sam svoje pokopao.

čudesna je moć pričanja o smislu i stvaranju,
gotovo božanska i laka
previše je laka, zato je i opasna.

Ovo govorim tebi!
tamo vani u tužnoj zbilji,
kad odrasteš... čekaj me... ja čekam tebe...
onda ćemo zajedno hodati kroz svijet divljačkog i sivog
Znaš!
kao bogovi
..... ako i ja odrastem .....

Eros onoga svijeta

ona je kao ranjena bista ljubavnog diktatora, koja zbunjeno gleda u Romea
ne zna što raditi s njim na Golom ručku u kuhinji Semiramide
Kuhati? Voljeti? Neka bude biće biti, bit, bilo...
Kada? Kako? ne zna...

gdje stavljaš znakove, znamenja, Zolu, Žabe, zvuk mira?
jer galaksijska je tvoja strast, prekooceanska, ko' kuća
od kamena kuća, kraj mora i palma ili dvije, bez oblaka i s puno šuma,
od valova, od ugodnog vjetra ne teške topline
a znaš da vode ratove i vojske i puške pucaju... ko' bjesni i bolesni psi
a znaš da laju i urlaju i vrište, deru, lome i lupaju i trgaju, satru
za tebe Beatrice, za poglede, za Čast možda
e eee, znaš li, Beatrice?

tirkizna džungla tvog anđela čuvara s kolibom i pticama, lišćem koje puši vjetar
i spojevima nas, bez dodira od drugih, samo spojevima nas, tebe i mene Beatrice
sjajno prijestolje dostojno tebe, tvojih Jutarnjih života i tvog milosnog Bića
sve pruženo, sigurno, smisleno, napunjeno djelima Pabla, Salvadora, Michelangela, Kubricka, Becketta,
Bukowskog, Tolstoja i Kerouaca

oh, Beatrice!
draga Beatrice, tvoj Romeo, tvoj dragi Romeo...

Superiornost žabe iz Zbirke o bitnicima i Grcima

raspad na početak i kraj;
neodređenog Svemira bez
početka i kraja
i žuto jaje i žuto kuće, žuta ja
mamlanje, mamlanje, mamlanje;
prava igra Eshilova, pravi okovi Prometejevi
prava Vatra Ognja Božanskoga
u igri
zapaljena na skeni
«ti koji si prvi nagomilao uzvišene riječi» ostavi nama malo
Vatre
ostavi nam da ne izgorimo
u golom i prostom Božanskom

odjavljena od Stvarnosti u
Gradovima redom
A do X
s glavom Dioniza pod pazuhom
u rombi-trikou i smaragdnom cilindru
tražila je Staze koje vode ka dolje
ka Hadu u
crno i vruće
da im pokaže samo kako,
samo kako, ma što kaže,
kaže istinu

Boginjo, kaži mi istinu!

Igrokaz za djecu koja više nisu malena

moja smrt,
to mi je najljepša uspomena;
svaka od njih,
svaku volim
i uvijek im se radujem;
onoj sljedećoj više nego prethodnoj!

ostvarena,
zbog ptica koje cvrkuću sa istoka
ptica Dugih vratova, ptica Duge kose
izronjene iz vode koje šapuću misli od Tibeta;
preko brda i dolina, preko gora i visina, preko oceana, mora, soli.

kada je kraj opet počinje samo drugi Početak
koji svojom veličinom teče prema svome Kraju
od Istoka prema Zapadu Smisla
Istoka prema Zapadu Bivstva
Istoka Zapadu nepokornog Ludila
- koje nam treba

na loopu, u loop, od maja na alterniranu Disonancu mekanog ruba,
koja zvuči;
u hramu Puževe glave,
po tri puta pa Kraj, po tri puta pa Početak!

umrem danas, da se sutra ponovo rodim,
u novu Epizodu, ja sam redatelj;
plakat je vani, i ulaznice u prodaji!

umrem sada, da kad otvorim oči
i ma što bude,
samo da bude premijera, puno gledalište, krcata dvorana
polaroid i nijemi pijanist, vrijeme na platnu, vrijeme bez granica;
ljubav, derviš, kljun, poeta, Milan, klavir, palača, kipovi, mramor, umor...
mramor – umor...
mramor – umor...
mramor - umor...
aplauz!
zastor!

Stradanje grada

u najmračniji sat, pred najcrnjim strahom i podrhtavanjem zbilje
u doba vriska, vrijeme pripreme za pokolj i napušteno stanje;
ti...

dignuta na lahor koji jedva primjetno dodiruje zavjese
u bjelini, u svijetu letećeg čajnika;
ti ustaješ poput teških vunениh oblaka što se vuku nebom,
u širokoj žutoj haljini posutoj cvijećem
i uzimaš sa stola tek dvije-tri cigarete
tek, samo malo, za izustiti i kratko za vidjeti;
samo oči tvoje, bistre i duboke,
ko' svemiri u tami, ko' vječite zvijezde i odsjaj u dubini,
samo me one pogledaju na tren,
kistom svjetla prijeđu mi preko lica i suza...
pa kaP, i suze;
pa kaP; ti plačeš
i kaP.

sada samo ja stojim pored ruba,
kroz zatvoren prozor dolazi šum
i odjek što trese i odjek što ruši...

šum, šum, šum, šum, šum, šum, šum...

vrisak u ušima, škrgut crnih zubi,
bez bjeline zavjesa i ljetnog lahora,
samo ja stojim pored ruba
da se bacim?
dok padaju bombe? dok ruše mi Panteon? dok mi se lome stupovi?
dok ti odlaziš s dvije-tri cigarete
tek za započeti snove;

o... kako je još jučer prekrasno bilo,
bez zrna i baruta, bez revolucije, bez pravde
u najmračniji sat, pred najcrnjim strahom i podrhtavanjem zbilje
u doba vriska,
vrijeme pripreme za pokolj i napušteno stanje.

Licem ka zvijezdama, sa zvijezdama u lice

koga to kroje vjetrovi u naletima,
kog' haraju teške borove grane,
dok lupaju o prozor na katu malene drvene kuće,
visoko iznad mora, malo u planinama
u kukovima krša, sunca, propusnog zelenila i nanizane bjeline

nema velebnog mramora i hiljadu metara visokih gotika,
nema zlatnog posuđa, nema odsjaja iza prozora u bojama koje teku...
kroz dugu i zrak...
u tamu i kamen...

vijuge od lišća, putevi klesani kišom i kapima kiše,
od milja godina prošlih dizane kule
od djela višne, od potonulih bisera
bez ljudi, divote bez duše i uma
a, svijetle u noći dulje od imena,
od običnog prolaza bez pitanja o smislu,
bez straha od budućnosti;
samo zore, samo svitanja
i zalasci sunca...

za nikog ne kroje i ne teku,
nemaju snove,
ta drvca ta zemlja
pa visine dok lupaju
visoko iznad mora, malo u planinama,
u kukovima krša, sunca, propusnog zelenila i nanizane bjeline.

Smrt galaksijskih banana

nikad ne počneš s naslovom, jer je radijator još hladan
prvo sebe, i nju dobro zagriješ
slinom silovanja Neurona
u koje ti JA prvo,
trebam nagurati Svoje Misli o Ljubavi i galaksijskim bananama
o seksu i odrastanju uz tvornice, ulice i polja „turbofolk“ mladeži;
kad odstoji, sve bude
gnjilo i pljesnivo, smeđe i odveć mekano,
zatvorski i bolnički ukusno.

banane koje rastu iza oblaka mlade Venere,
banane koje su gozbili dinosauri na monoksidima,
banane koje je, teta prodavačica, milovala svojim rukama,
uređivačica voćnog odjela, specijalizirana upravo za banane
takve uređene - Žute esencije Života - daruju mir;
i sklad našim, do tada ne tako skladnim,
štoviše, odveć neurednim,
stoga i neobično entropijskim - životima.

i onda, kada sve počinje imati smisla,
onda više ništa ne valja
i sve je odvratno;
svi -
od tvoje jake majke do sjetnih momenata samoće u pranom *Caféeu*;
svi su ti trenuci pokvareni sklantom galaksijskih banana - Žutih esencija Reda -
viših Relikvija Istine, pravih svećenika udruge Požrtvovne Okoline i Izvršnih Građana

nakon 20 min, sjetiš se kako bi ipak trebao završiti
jer tako nalaže Knjiga Odnosa:

- draga, volim te
- dragi, ti si mi sve na svijetu

i naravno, ne možeš završiti s krajem...

KRAJ!

Ljubavnici protiv ljubavnika

nisi me danima gurnula niz stepenice u našoj zgradi,
već danima me nisi ranila,

ili mi zabijala čavle u oči,
zar si me prestala voljeti?
već mi majica smrdi po vinu
niste ju oprali, a volim te
već mi je hladno, a griješ me stalno;
ne razumijem...
što se to događa u mojoj glavi?
u našem stanu više nema žohara,
a ne znam za ljubav u našim srcima.
nisi platila struju, ni vodu, ni plin.
zabrinut sam, lupio sam cvijeće
i sam sam ga zalio jer tebe nema...
javili su mi sad
da si mrtva,
umrla si...
zar si me prestala voljeti?

Smrt II

ispijam noć iz dana, učim ljude ljubavi

jer sada je netko umro...
i sad...
i sad...
i sada...
uvijek netko umre,
to je žalosno, to je prekrasno,
to je radosno, to je čarobno...

smrt - ako ispiješ
noć iz dana, dan iz noći,
bilo kako - nebitno
jest čarobna...

ako nikada ne gledaš nebo, ako ga ne shvatiš,
onda je smrt bezveze; njeh...
događaj...
malo suza,
malo patnje, patetike;
smrt...
i zato ispijam noć iz dana,
učim ljude ljubavi!

S bogom rata

uzeo sam boga iz njegove udobne zone,
uživao sam u tome, uživala je i ona,
samo bog nije;
njega je stiskala realna okrutnost - ljudi

njega je smetala prašina i glad, mrtvo dijete,
smetali su mu prosjaci,
BOG JE BIO GOL!
A ja sam večerao s njom
I on je bio s nama
ON JE BIO GOL!

i kasnije sam stizao,
kasnije uživao,
možda je i ona,
nisam to znao reći,
nikad nisam;
s nijednom do sada,
ali boga nije bilo
i zbog tog sam bio sretan.

***

samo treba početi

kada nađeš
taj duh
nije dobro ako inspiraciju staviš na loop
pa postane previše slična otkucajima
srca
a oni su
TAKO...
Dosadni!

O, „TIM“ stvarima

ne možeš uvijek izmisliti čudo,
čak i kada defabulariziraš pjesmu;
o modelu i godini proizvodnje mikrovalne pećnice,
tvoje je čudo progutala šuma optužbi samoprovanih književnih,
glazbenih, filmskih i dramskih kritičara
koji pored svojih žena gledaju
na oglase
u novine;
mačka barem kad uneredi, počisti
njihov nered smrdi godinama s flekom i porukom na mnogima
Ekvliziranim Ekranima
dok ti predaješ zahtjev za samoubojstvo i nadaš se odobrenju.

i možda to čudo i nije tako jedinstveno, šareno
nije tako dobro,
ne kao onaj novi papir
koji je tvoja mama jučer kupila
i koji je TAKO mekan,
jedinstven i šaren
ali...
to je TVOJE čudo, TVOJA milost, TVOJ privatni patuljak
introvert s velikim očima i sjajnim listovima
koji nosi odjeću bivšeg Djeda Mraza.

i zato je to čudo suštinski čisto i zbilja čudesno:
zahtjev ti je ODBIJEN!